VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam, 7744. szám | Szerda, 1970. február 11. | 4 oldal, 30 bani

„Ide egész ember kell"

Évekig szomszédom volt egy idős vasutas. Váltókezelőként kezdte és az állomásfőnökségig vitte. Büszke is volt az öreg. Talán nem is arra, hogy szép karriert futott be, hanem magára a szakmára. Nyugdíjbavonulása után is folyton a munkájáról beszélt és az volt a kedvenc szavajárása: „Mi, vasutasok". És ahogy ezt kimondta...

Különöznek tartottam akkoriban, azt hittem, kérkedik.

Később tudtam meg, hogy ott volt Grivicán, azon a biborszínű februári napon. Sose mesélte...

Az elmúlt években sokat írtak a lapok a vasutas helytállásról: Hóban, fagyban a vonaton... A váltókezelő éberségе...

Nagyszerű tettek, igaz példái a derekas munkavállalásnak, a szakmai szeretetnek.

Az év azonban hétköznapokból áll. Szürke, egyhangú hétköznapokból. Akikkel beszéltem, nem hajtottak végre rendkívüli dolgot, nem mentettek meg embereket, csak végezték pontosan, szépen mindennapi munkájukat.

A CFD elektro-dinamikai központban Suciu Beniamint, a részleg vezetőjét faggatom.

— Mi az, ami új, ami a technika fejlődését tükrözi a biztonsági berendezéseknél?

— Az autostop rendszer. Januárban adtuk át a forgalomnak.

— Lényege?

— Önműködően lefékezi a szerelvényt, ha sebessége nagyobb a megengedettnél, vagy ha túlhalad a „stop" jelzésen.

— Mióta dolgozik a CFR-nél?

— Huszönöt éve.

— Mit nem szeret a szakmában?

— A vihart, a hófúvást. Készülékeink nagyon érzékenyek az időjárási viszontagságokra. Négy milliméteres eltolódás a váltásnál már bajt okozhat. Ilyenkor, legyen az éjjel vagy nappal, mozgosítjuk az embereket, akik aztán megtisztítják a vonalat. Decemberben különben elég „kutya" körülmények között dolgoztak az autostop berendezés sinre szerelésén. Kürtöstől Soborsinig ők végezték ezt a munkát.

Hangosbemondó közli: Bukarest — Predeal — Piski felől a Decebal rapid érkezik a harmadik vágányra.

Fiatalembert keresek, nincs itt egy fiatal sem?

Van! A temesvári gyors mozdonyvezetője még a harmincon innen van. Magas, sovány férfi. Ursu Nicolae. Olajoskannából éppen a tolattyú kenőnyílását „öntözi".

— Mióta dolgozik a mozdonyon?

— Közel tíz éve.

— Jó szerencsét! Jó utat!

Nem könnyű élet a vasutasé. Bármilyen beosztásban is dolgozik, felelősségteljes munkát végez. Egyetlen figyelmetlenség, pillanatnyi kihagyás, és...

— Nem, ezt nem lehet félgőzzel csinálni, ide egész ember kell — mondotta egy régebbi beszélgetésünk alkalmával Lepa Gheorghe, az állomásfőnök helyettese. Igaza van!

És most már értem, tökéletesen értem nyugdíjas szomszédomat, miért hangoztatta oly büszkén: „Mi, vasutasok".

PUSKEL PÉTER

Vasutas Nap előtt

Az utasok szétrebbennek. A zöldesszürke Diesel csikorogva fékez. A pontos idő 15 óra 55 perc — hajszálpontos, menetrendszerinti érkezés.

Popovici Mihai, szerelvényvezető száll le az elsők között.

— Volt-e valami rendkívüli az úton?

— Semmi. Minden rendben ment. Az utasoknak nem hiszem, hogy panaszra volna okuk. Kifogástalanul működött a fűtés, a világítás. Piski előtt még volt néhány perces késésünk, de vezetőnk, Anghel Constantin rákapcsolt és Dévára már menetrend szerint érkeztünk. Egy fuvintasnyi hó sincs az úton, úram, mintha nem is februárban volnánk.

Cosma Ioan jegykezelő mosolyog.

— Én csak passzív résztvevő vagyok — mondja. — Tőlem nem függ az érkezés. (A „passzív" ember több vasutaskitüntetés birtokosa).

— Fáradt?

— Egy kicsit. Nehezebb a gépésznek, nézze csak, most sem pihen.

Pașca Vasile rongycsomóval szótlanul törli a Diesel ablakát. Arcán mély vonások.

Húsz perc múlva indulnak Temesvárra.

Lapunk tartalmából

- Értelmiségi vagy, hogyan teljesíted hivatásodat? — II. oldal
- A Vörös Lobogó melléklete lányoknak, asszonyoknak — III. oldal
- Legújabb sport — IV. oldal

További sikerek felé

Az RKP Arad megyei bizottsága a közelmultban tartott bővített plenáris ülésén mélyrehatóan elemezte a múlt évi tervek teljesítését és az ez évi állami tervből a megyére háruló feladatok valóra váltásának lehetőségeit. Szó esett arról, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva, 1969-ben több hús, tejterméket és egyéb mezőgazdasági terméket bocsátottak a dolgozók rendelkezésére, illetve juttattak az állami központi alapba. Az itt elhangzottak alapján vizsgáltuk meg a buzsáki mezőgazdasági termelőszövetkezetben: miként teljesítették múlt évi hús, tej és tojás termelési feladataikat, vagyis hogyan járultak hozzá a megyei össztermelés megvalósításához és milyenek az idei kilátások.

Megtudtuk, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva tavaly jobban szervezték meg az állattenyésztési részleget. Biztosították az előirányzott állatlétszámot, jobb munkafeltételeket hoztak létre. Már év elejétől gondoskodtak megfelelő mennyiségű és minőségű jó takarmányalap létesítéséről. Ennek eredményeképpen most sem panaszkodnak takarmányhiányra. Jó szervezéssel, a takarmány ésszerű adagolásával az állatállomány kedvezően került ki a télből. Buțiu Mihai mérnök elvtárs, a termelőszövetkezet elnöke a takarmányalap mérlegét vizsgálva, határozottan pozitívnak minősítette azt. Természetesen takarékoskodni kell — mondotta.

A helyes takarmányozás, a hozzáértő gondozás és egyéb szervezési intézkedés meghozta a várt eredményt. Tojáson kívül valamennyi állati termeknél jelentősen túlteljesítették szerződéses kötelezettségüket. Tejeladási tervüket például 117 százalékban valósították meg. Marhahusból 5 tonnával, baromfihusból pedig 53 százalékkal tetézték előirányzataikat. A tojáshozam tervét azonban csupán 45.6 százalékban biztosították. Ezt különböző objektív okokkal magyarázzák. Az objektív okok mellett bizonyára voltak szubjektív tényezők is, melyek kiküszöbölésével jobb eredményt érhettek volna el.

A múlt évi eredmények ösztönzőleg hatottak. Ezért idei tervük-

HUMA MIHÁLY

(Folytatása a II. oldalon)

Hírek

Megkezdődött az uborkaszüret

Az aradi Üvegház komplexumban megkezdődött az uborkaszüret. Az első négy tonnányi szállítmányt már útnak is indították Finnország felé. Ezen a héten újabb hét tonnát szállítanak Angliába. Az aradiak is vásárolhatnak a kedvelt primőráruból az Állami Mezőgazdasági Vállalatok Cernei utcai zöldség és gyümölcsértékesítő üzletében.

Újabb nagyszerű munkasikerekkel büszkélkedhet az aradi Export vállalat kollektívája. Noha még alig telt el másfél hónap az esztendőből, a vállalat mintegy 3 millió lej értékben szállított szárított és sózott gombát a külföldi vásárlóknak. A napokban indult el 32 tonna szárított és 15 tonna sózott gombaszállítmány Franciaország felé. Légiúton juttattak el 1 000 darab élő fácánt Olaszországba és 400 élő nyulat Franciaországba.

50 új közszükségleti cikk

A Helyiipari Vállalatok Megyei Igazgatóságán tudtuk meg, hogy ebben az esztendőben nem kevesebb mint 50 új közszükségleti cikk sorozatgyártását kezdik meg a termelő részlegeken. Az Electrometal vállalatban már gyártják a villamosbojlereket, fém virágtartókat (3 változatban), a Progresul vállalatban 10 új típusú napszemüveg, illetve szemüvegkeret készül el ebben az évnegyedben, s ugyancsak ebben az időszakban kerül sor az összecsukható férfi és női esernyők gyártásának jóváhagyására; a Crișul vállalatban pedig fásládákat, fonott kenyérkosarakat stb. készítenek.

Az 1970. évi terv vitája a vállalatokban

A feltételek biztosítottak — az embereké a szó

Az Élelmiszeripari Kombináthoz tartozó Refacerea gyáregység kollektívája, a pártszervezet közvetlen irányításával, derekas munkát végzett az elmúlt esztendőben. Tömören így összegezhetnénk a vállalat alkalmazottai közgyűlésének tanulságait. Ezalkalommal a tavalyi munkát értékelték és megvitatták az idei megnövekedett tervfeladatokat. Az össztermelési tervet 106.8, az árutermelési előirányzatot 109.4 százalékban váltották valóra. A sterilizált főzelék konzerveknél az előirányzatot 100, a huskonzerveknél 120.3, a gyümölcs konzerveknél 107.8, a sűrített must-konzerveknél pedig 251.5 százalékban teljesítették. Említést érdemel az a tény is, hogy exportkötelezettségüknek 103.8 százalékban tettek eleget. Mindezek a termelési sikerek lehetővé tették, hogy terven felüli felajánlásaikat is maradéktalanul teljesítsék. A tervvel csupán a paradicsom pasztánál maradtak le, mert a kedvezőtlen időjárás következtében nem tudták beszerezni a szükséges nyersanyagot. Ennek ellenére a jövedelmezőségi mérleg pozitív.

A szép munkasiker első sorban annak tulajdonítható, hogy a vállalat igazgató bizottságának gondoskodása révén megoldást nyert mind a huszonnyolc pont, amelyet a műszaki-szervezési intézkedési tervbe iktattak. De a dolgozók túlnyomó többsége is hivatása magaslatán állt. Radnic Elena, Cirja Nicodin, Medvig Olga, Timis Vasile, Sipos András, Hohn János, Paul Petru és még sokan mások példamutatóan küzdöttek a gazdasági feladatok teljesítéséért és túlszárnyalásáért.

Ha csupán az eredmények szemszögéből vizsgáljuk a helyzetet, akkor arra a következtetésre jutunk, hogy a Refacerea gyárban az elmúlt évben minden jól ment.

Az idei tervfeladatok tehát jelentős növekedést irányoznak elő a tavalyi megvalósításokhoz viszonyítva. De amint a közgyűlésen elhangzott felszólalásokból is kitűnt, ezek teljes egészében megvalósíthatók és túl is szárnyalhatók. Ennek alapját képezik az elmúlt évi szép termelési eredmények. Többek között erről beszélt Daraban Ioan, Halic Gheorghe, Sfăt Dumitru, Orbán Károly és más felszólaló. Sőt a jelenlévők kifejezték a gyár egész kollektívájának azt a szilárd elhatározását, hogy terven felüli megvalósításokkal tetézik eddigi sikereiket. Ime a gyár munkaközösségének terven felüli felajánlása:

- **1 500 000 lej az össztermelésnél;**
- **1 500 000 lej az árutermelésnél;**
- **50 tonna sűrített must;**
- **50 tonna huskonzerv (sertésoldalas babbal);**

HEGEDŰS ISTVÁN

(Folytatása a II. oldalon)

A Refacerea konzervgyárban

Ám voltak olyan szubjektív hibák, amelyek megszüntetésével még szebb gazdasági sikerekkel büszkélkedhetnének. A közgyűlésen ugyanis kitűnt, hogy tavaly pontosan 15 570 munkaóra kiesést könyveltek el az engedélyezett és igazolatlan hiányzások miatt. A termelésben ez 100 tonna huskonzerv vagy pedig 600 tonna főzelék-konzerv veszteséget jelentett.

Az idei tervfeladatok az össztermelésnél 7.2, az árutermelésnél pedig 5.4 százalékos növekedést irányoznak elő. Exporttervük a termelésnek 53.5 százalékát teszi ki. A konzervgyár termékeit idén nem kevesebb mint tizenhat országba szállítják.

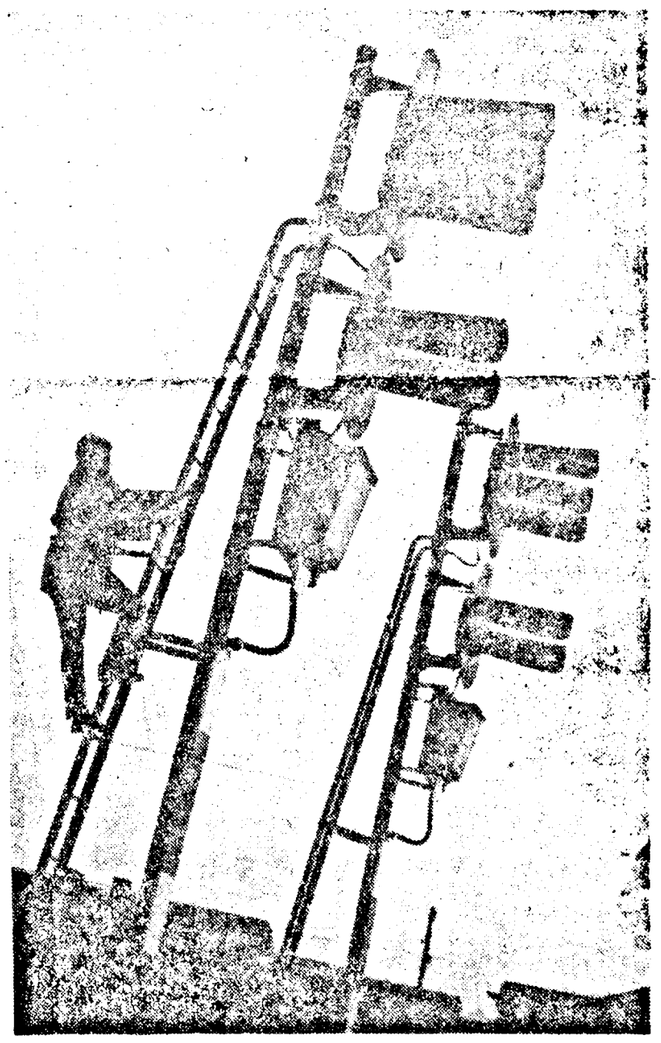

Ellenőrzik a jelzőberendezéseket

Színész-szemmel — PÉCSKÁN

Barátaim, de ismerőseim közül is sokan tudják, hogy nem természetem a bókolás. Ezt csupán azért kellett most megmondanom, mert nem szeretném, hogy véleményem „túlzásait" bárki is a Pécskán gyakran fogadott vendég kötelező udvariaskodásának tulajdonítaná.

Meggyőződésem: JÓ közönség előtt szerepelünk, amikor Pécskára látogatunk! Igen valószínűnek tartom, hogy ebben közrejátszik az itteni népi színjátszás régi hagyománya, valamint a helyi színjátszó csoportoknak a műkedvelő versenyeken elért elismerésre méltó sikere is. Az mindenesetre tény, hogy a pécskai néző egyáltalán nem tartozik azok közé, akikről fellengős színészek annak idején csakugyan elmondották, hogy — bocsánat a parlagi kifejezésért! — „ez mindent bevesz". Mi tagadás, előfordult már, hogy vidéki turnénk előtt nem tettünk meg mindent, hogy előadásunkkal falun is nagyvárosi színvonalat képviseljünk. De ha Pécska jött szóba, tudtuk: semmiképp sem szabad engednünk a művészi igényességből (Persze másutt sem lett volna szabad)! És ezzel, azt hiszem, részben már bizonyítottam is, hogy JÓ, IGÉNYES KÖZÖNSÉG: MŰVÉSZETÉRTŐ a pécskai. Mit tudhattam én Pécskáról első szereplésem idején, 1955-ben?

Édeskeveset. Utcáit, házait, udvarait is jobbára egyformának véltem, mint minden sikvidéki községet. (Megtörtént, hogy egyszer a szó szoros értelmében összetévesztettem Gátalját Végvárral!). Pécskán aggódtam is egy kicsit: vajon ebből a kiterjedt, szétszórt tanyavilágú községből összegyűl-e megfelelő számú közönség? Nos, ekkor kezdett engem közelebbről érdekelni a számok beszédessége is: telt ház — mintegy négyszáz fényi néző — fogadott bennünket.

Mégsem ez a műsorunk volt az, amely osztatlanul elnyerte a pécskaiak tetszését. Hanem az olyan előadások, amelyek művészi képességeinket jobban „megvallották". Ilyen volt Bródi Sándor TANÍTÓNŐJE, Sebastian NÉVTELEN CSILLAGA és Eugen Mirea—Kovács György UTOLSÓ VONAT című darabja. Így aztán Mikszáth KÜLÖNÖS HÁZASSÁGÁT már kétszer kellett ugyanaznap előadnunk: nem a közönség száma, de a terem bizonyult kicsinek.

Az UJSÁGIRÓK című Mirodan-darab előadása viszont, sajnos, „nem ugy ment", mint ahogyan szerettük volna. És akkor kellett tapasztalnom — bevallom: pillanatnyilag nem a legnagyobb örömmel —, hogy a pécskaiak ismét jelét adták müértésüknek: gyér taps volt csupán...

Ez után már hiába jelentkeztünk Benedek Elek TÖBBSINCS KIRÁLYFIJÁNAK — tudtunkkal — jó előadásával, a Mikszáth-i darab hatalmas közönségsikere, sajnos, nem ismétlődhetett meg: a másodszori előadásra nem került sor.

A pécskaiak és más községbeliek, valamint szinházunk örömére kell azonban az elmondottakhoz hozzátennem, hogy közönségünk mostanában ujra növekvőben van. És, főleg pécskai tapasztalataim alapján (hiszen láthattuk, hogy itt a közönség mennyire érzékenyen reagál az előadásra) magam is elmondhatom: e számbeli növekedés, valamint a rendezői-színészi teljesítmény és a közönség müértésének elmélyülése között lehetetlen észre nem venni az összefüggéseket.

Tizszer szerepeltem színészegyüttesünk kötelékében Pécskán, s tizenegyedikszer: készségesen tettem eleget e lap szerkesztősége meghivásának, hogy az ujságiróolvasó találkozó estjének műsorában — Kőfalvy István kollegámmal — ujra a pécskaiak elé lépjek. Az az elismerés és szeretet, amely két vidám jelenetünk előadása közben, de műsorszámaink után is felénk sugárzott, csak megszilárdította bennem azt a felismerést, hogy: megszerettem Pécskát, s mindazokat a községeket, amelyeket ismerkedésünkkor túlságosan is „egysiku"-nak véltem.

Megszoktam, hogy A KÖZÖNSÉG mond rólam véleményt, s most — ugyancsak e lap kérésére — nekem kellett véleményt mondanom róla. S még hozzá ugy, hogy aképpen szóljak a pécskaiakról, hogy azért mások is megértsék belőle a rájuk vonatkozókat. Nem tudom, mennyire sikerült.

A NÉZŐT szeretném, s szeretnők majd kárpótolni az olvasóimban támadhatott hiányérzetért...

JANÓ JÁNOS,
a Temesvári Állami Magyar Szinház szinésze

Érdemes-e másodiknak lenni?

szempontok

Egy apa meséli, hogy tizennégy esztendős fia nem érzi jól magát a vele azonos korú és értelmi fejlettségű srácok között; szivesebben játszik a kicsikkel, ahol ő lehet a „menőfej", az „okos", akire társai felnéznek és utasításait szó nélkül végrehajtják.

Hallgatom az apát és hangjában beleegyezést vélek felfedezni. Nem azt mondja, hogy „hiába, az én fiam vezérnek született!", csak csendesen megjegyzi:

— Másodiknak nem is érdemes lenni...

— Miért?

— Nem tudom pontosan megmagyarázni, hogy miért, de higgye el, nem érdemes. A másodiknak mindig kisebbségi komplexumai vannak, már a vezéregyéniség puszta léte is nyomasztóan hat rá. A zenekarban az első-hegedüs — bármennyire is jól muzsikáljon — mindig a szólista árnyékában marad. Vagy képzelje el, milyen borzasztó lehet Pelével egy csapatban játszani. Lőhetsz te akármilyen nagy gólt, cselezhetsz a legszellemesebben, a nézők akkor is csak azt mondják: szép, szép de Pelé ezt még jobban csinálta volna. Akkor már inkább menj el egy gyengébb „csapatba", ahol te lehetsz a „császár"...

Éreztem, hogy az apa ezzel nemcsak 14 éves fia „bizonyítványát" magyarázta meg, saját életfelfogását is megfogalmazta.

Vonatkoztassunk most el a szülő pedagógiai baklövésétől — sok pofont kaphat még a sorstól a fiu, mert nem tanitották meg a kellő időben, hogy nem mindenki lehet „sztár", s az életben veszíteni is tudni kell — és vizsgáljuk meg a kérdés általánosabb, társadalmi vonatkozásait.

Tény és való, az életben (munkában, tanulásban, sportban stb.) nem lehet mindenki első. Nem lehet mindenki egy Edison, Nobel-díjas iró, népek sorsát irányító miniszterelnök, első ürhajós, világhirű művész vagy futballista. És egyazon munkaterületen belül sem lehet mindenki a legeslegjobb szakmunkás, mérnök vagy kereskedő. Mindenütt kialakul egy — többé-kevésbé valós — értékrendszer, mely egy — szintén többé-kevésbé valós — anyagi és erkölcsi megbecsülésben materializálódik.

És itt álljunk meg egy kicsit. Vizsgáljuk meg az „érdemes-e másodiknak lenni?" kérdést a társadalom és az egyén szempontjából is.

Köztudott, hogy a csaták megnyeréséhez a vezérkari tisztek mellett (előtt!) közkatonák is kellenek, s hogy a társadalomnak szüksége van a második, a harmadik stb. „helyezett" munkájára is. Sőt, a második, harmadik stb. helyezett egyre jobb munkájára! Az össztársadalmi érdek megkivánja, hogy a „másodikok" ne futamodjanak meg, ne adják fel a „versenyt", teljesítményük állandó fokozásával egyre jobb eredmények elérésére késztessék az elsőket. Mert a konkurrencia, a nemes értelmű becsvágy, az „egyre többet és jobban" akarás viszi előre a társadalmat; s az önelégedettség, a megfutamodás, a küzdelem feladása, vagy a feladatoknak a gyengébb ellenállás oldaláról való megközelítése eredményezi az egy helyben topogást és később a regressziót. Az, aki gyengébb „csapatban" akar első lenni, már eleve lemond a továbbfejlődés reményéről, és ezzel sem a társadalomnak, sem pedig önmagának nem használ.

Arra kell törekednünk, hogy a tegnapi, mai és a holnapi **önmagunkhoz viszonyítva** is előbbre lépjünk. Mindig előbbre! S ha — sportnyelven szólva — minden tőlünk telhetőt megtettünk a „verseny" megnyeréséért, és mégis csak másodikok lettünk, akkor nem lesz miért szégyenkeznünk, soha sem lesznek kisebbségi komplexumaink. Mert jobbtól kikapni nem szégyen. És első sem lehet mindenki. De a becsületesen elvégzett munka tudatában érdemes másodiknak is lenni.

Oroszhegyi Károly

Tájékoztató

1970
Február
11
szerda

Napkelte: 7.21; **napnyugta:** 17.39.
Az évből eltelt 42 nap, hátra van még 323.

Orvosi fakultás létesül Craiován

Minisztertanacsi határozattal jóváhagyták az általános orvosi fakultás létesitését a Craiovai Egyetemen az 1970—1971-es egyetemi évtől kezdve.

Annak érdekében, hogy kezdettől fogva a képzés megfelelő szinvonalát biztositsák a fakultás diákjai számára, előirták, hogy a Bukaresti Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet rendszeres didaktikai és tudományos segitséget nyujtson az uj felsőoktatási egységnek.

A craiovai általános orvosi fakultás létesitése hozzájárul a főiskolai képzettségü egészségügyi káderszükséglet jobb biztositásához, az orvosi tanintézetek ésszerübb elosztásához az ország területén.

Rádió

Szerda, február 11.

BUKAREST I.

5.05—9.30 Reggeli szorakoztató müsor. 9.30 Uj könyvek. 10.30 Tudományos adás iskolásoknak. 11.20 Operaáriák. **11.45 Orvosi tanácsadó.** 13.22 Könnyűzene. 15 Iskolarádió. 16.30 Jogi tanácsadó. 17.05 Iskolások studioja. 18.03 Tudomány, technika, fantázia. 22.20 Arghezi versek. Szaval Dana Comnea. 21.35 Luigi Ionescu énekel. 22.20 Sport. 23 Könnyűzene hangverseny. 0.03—5 Éjszakai esztrádműsor.

BUKAREST II.

6 Reggeli zene. 8.10 Pioniradás. 9 Munténiai népdalok. 11.30 Könnyűzene. 12.15 Déli hangverseny. 13.30 A vidámság hullámhosszán. 14.30 Szórakoztató zene. 16.55 Orvosi tanácsadó. 18 Öt híres előadóművész: Wilhelm Backhaus, Magda Ianculescu, David Oistrach, Kirsten Flagstad, Pablo Casals. 19.30 Előadás Maeterlinck müveről. 20.15 Rádiószinház: Constantin Iszajev és Alekszandr Galics: Tajmir a telefonnál. 23.05 Ritka lemezek. 0.40—1 Liviu Comes Szonáta hegedüre és zongorára.

A BUKARESTI RADIÓ MAGYAR NYELVŰ ADASA HETKÖZNAP

Délelőtt 11 óra 20 perctől 11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 óra 45 percig a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

A KOLOZSVÁRI RADIÓ MŰSORÁBÓL

MAGYAR NYELVEN: 6.30 Hirek, reggeli ritmusok, a szerkesztőség postája. 16.30 Hangos hirado. 16.43 Nőkről, nőknek (Muzsnai Magda müsora). 17.03 Az irodalom hullámhosszán — Fodor Sándor müsora. 17.18 Barangolás zeneországban (16. lecke Guttman Mihály müsora). 17.38 Közvélemény. Balogh András tudományos kutató uj törvényeink demokratikus jellegéről beszél.

ROMÁN NYELVEN: 6 Falurádió. 12.45 Hangos hirado. 18 Népi muzsika. 18.10 Önöke a szó. 18.20 Könnyűzene. 18.30 A rádió irodalmi folyóirata — Horea Bădescu müsora. 18.50 A kolozsvári studió szerda esti hangversenye. Müsoron Liszt Ferenc Esz-dur zongoraversenye; vezényel Erich Bergel; szólista Szász Tibor. Richard Wagner Tannhäuser operájának nyitánya; vezényel Mircea Basarab.

A TÓTH ÁRPÁD IRODALMI KÖR

ma este 18.30 órakor a Barátság Házában tartja munkaülését, amelyen Pávai Gyula irását vitatja meg.

Filmek

MURESUL: **A bosszuállók** ujabb kalandjai (10, 14, 16, 18, 20).
STUDIO: A szerelem büne (9, 11, 13, 15, 17, 19, 21).
IFJUSÁGI: A tanitó (11, 16, 18, 20).
VICTORIA: Északra, Észak-Nyugatra át (11, 14, 17, 20).
PROGRESUL (Ujarad): Büntény egyéni stilusban (17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): A megszelidíthetetlen Angelika (17, 19).
MIKELAKA: Azután született a legenda (19).
CFR (Grădişte): A tigris (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: A Lady Chaplin müvelet.
BOROSJENŐ: A tigris.
KISJENŐ: Édes élet.
NAGYLAK: Fehér farkasok.
KÜRTÖS: Egri csillagok.
PANKOTA: Hölgyek háboruja.
RADNA: Idegen a házban.
BOROSSEBES: Két élet.
SZENTANNA: Hálátlan kor.
PÉCSKA: Sherlock Holmes.
VILÁGOS: Angelika és a szultán.
KÖRÖSBÖKÉNY: Csavargók napja.
VINGA: Becsületbeli kérdés.

Televizió

Szerda, február 11.

18.00 Ex terra '70 — Vetélkedő pioniroknak és iskolásoknak.
18.30 A craiovai Nicolae Bălcescu népi együttes müsora.
19.00 Hiradó.
19.20 Gazdasági aktualitások.
19.40 Fantázia és ritmus.
19.50 Ujitók és ujitások.
20.20 Filmarchivum: A hazugság.
22.10 Hiradó.
22.20 Irodalmi szalon.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, február 11-én nedves, párás idő, jobbára felhős égbolttal. Helyi eső, havaseső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő északnyugati szél. A hőmérséklet lassan csökken. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1 és plusz 3, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig plusz 3 és plusz 8 fok között váltakozik.

Várható időjárás február 12-én és 13-án: változó mennyiségü felhőzet helyi csapadékkal. Havaseső, hózápor lehetséges. A hőmérséklet fokozatosan csökken.

Múzeum

Az Aradi Muzeum megtekinthető naponta 10—13 és 16—19 óra között a Kulturpalotában. Hétfőn zárva.

A Muzeum alábbi osztályai vannak nyitva:

— Román népmüvészeti kiállitás;
— Régészeti kiállitás;
— Képzőmüvészeti tárlat;
— Az 1848—49-es forradalmi muzeum.

Az aradi gyógyszertárak nyitvatartási rendje

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR: a Köztársaság utja 80 szám alatt lévő 72-es egység — éjjel-nappal nyitva.

7-TŐL 21 ÓRÁIG TARTANAK NYITVA: a 71-es (Nicolae Bălcescu utca 1 szám), 74-es (Köztársaság utja 23), a 76-os (Aurel Vlaicu ut 60), a 77-es (Karl Marx utca 36), a 13-as (nagyállomási) és a Köztársaság utja 96 számon található orvosműszerészi egység.

9—17 ÓRÁIG NAPONTA NYITVA: a 70-es (Aurel Vlaicu ut 255 szám) egység.

8—16 ÓRÁIG NAPONTA NYITVA: a 78-as (Petru Rareş utca 2 szám) egység.

A TÖBBI GYÓGYSZERTÁR

73-AS (Eminescu utca 21—23): hétfőn, szerdán és pénteken 7—15, kedden, csütörtökön és szombaton 13—21.

75-ÖS (Eftimie Murgu 2 szám) hétfőn, szerdán, és pénteken 12—20, kedden, csütörtökön és szombaton 7—15.

79-ES (Vörös Hadsereg utja 138 szám) hétfőn, szerdán és pénteken 10—18, kedden, csütörtökön és szombaton 7—15.

105-ÖS (Köztársaság utja 56) hétfőn, szerdán és pénteken 13—21, kedden, csütörtökön és szombaton 7—15.

210-ES gyógyszertár a Poliklinikán (Köztársaság utja 45) 8—20, naponta; 14—14.30-ig zárva.

Vasárnaponként csak az ügyeletes gyógyszertár (Köztársaság utja 80) tart nyitva.

Ez a program 1970. április 1-ig érvényes. Április 1-től október 1-ig a gyógyszertárak uj nyitvatartási rend szerint dolgoznak majd. Pontos órarendjüket március vége felé közöljük.

Pillanatkép a nemrég megnyilt színházi muzeumból.

Válasz egy kérdésre

Molnár András pécskai olvasónk, szerkesztőségünkhöz küldött legutóbbi levelében az Arad—Pécska között közlekedő autóbuszjárattal kapcsolatban közölte néhány észrevételét. Elsősorban is azt, hogy a pécskaiak örülnek az autóbusznak, amely napjában többször megteszi az Arad—Pécska utat, megkönnyiti e nagyközség lakóinak a helyzetét. De panasza is volt e problémával kapcsolatban: az autóbuszok sofőrjei tartsák tiszteletben a menetrendet, mert nem egyszer fordult elő, hogy késve indult a busz Pécskáról. A másik észrevételét kérdés formában tette fel: miért nincs ezeken az autóbuszokon jegykezelő?

A DRTA szállitási vállalat aradi részlegének vezetője, Raţiu Dorel mérnök elmondotta, hogy felsőbb szerveik utasitását követve, határoztak ugy, hogy a járatok nagy részén a jegykezelői teendőket is a gépkocsivezetők lássák el. Annál is inkább, mivel a megyében közlekedő 30 autóbuszra csak hat jegykezelő jut. A késéssel kapcsolatban Raţiu mérnök hangsulyozta, hogy a jövőben nagyobb figyelmet forditanak a menetrend pontosabb betartására, annak ellenére megtörténhet, hogy tőlük független okok miatt, egyik-másik járat néhány percet késik.

Nyitott szemmel

1 Február 1-én délután 2 órakor szemtanuja voltam az alábbi jelenetnek. Az 5-ös vonalon közlekedő 37-es sorszámu autobusz fékezett a szinház előtti megalloban. A jegykezelő letessékelte az utasokat, mondván: a busz nem megy tovább. Persze a garázsba való visszavonást jelző táblát nem tették ki a kocsira. Az utasok méltatlankodva ugyan, de leszálltak, egy középkoru férfi kivételével. Nyilván hangosabban méltatlankodott, s ez annyira felbőszitette a gépkocsivezetőt, hogy formálisan lerugdosta az utast a járműről. Majd cselekedetét azzal tetézte, hogy leugrott a buszból és két jól irányzott horogütéssel hallgattatta el felháborodott utasát. Majd a volán mögé ült és elrobogott.

A történtekhez minden kommentár fölösleges, a sofőr felelősségre vonása azonban szükséges.

2 Western filmekben látott üldözési jelenet szinhelye volt az alunisi mtsz zabrányi farmja. Lingurar Teodor büntetett előéletü tsz-tag egy zsák kukoricát lopott a közösből. A zsákot elrejtette, majd egy alkalmas pillanatban vállára emelte és mintha mi sem történt volna, hazafelé indult. Doman Trailă mérnöknek feltünt a zsákot cipelő Lingurar, utána szólt, mire a tolvaj futásnak eredt. Menekülés közben elhajitotta a zsákmányt is, de igy se jutott messzire. Utja egyenesen a biróságra vezetett.

3 Leszállitották a vonatról a kürtösi határállomáson és biróság elé állitottak Grumberg Föbus bukaresti történelemtanárt, akinél a vámvizsgálatnál 4500 lejt találtak. A vámtiszteknek feltünt, hogy az utas nyugtalanul pillant a fogason lógó kabátjára. Ennek zsebében volt az összeg. Grumberg azzal védekezett, hogy elfelejtkezett a penzről, mivel indulás előtti utolsó percekben kabátot cserélt.

4 Ujabb tragédiát okozott a figyelmetlenség. Henger Herman szentannai lakos esténként forró vizzel töltött bödönökkel melegitette ágyát. Egyik nap figyelmetlenségében elejtette a bödönt és leforrázta 16 hónapos gyermekét. A csöppségen már a gondos orvosi kezelés sem tudott segiteni.

Értelmiségi vagy, hogyan teljesíted hivatásodat?

Mi a véleménye a községben dolgozó értelmiségiek tevékenységéről? Ösztönzőleg hat-e a parasztok szellemi életébe? Elégedett-e Ön saját kulturális-társadalmi tevékenységével?

Néhány kérdés, néhány égetően aktuális kérdés, melyre több mint kétszázan feleltek egy Kolozs-megyei nagyközségben, ahol egyetemi előadótanárokból és tudományos kutatókból álló csoport a község szellemi életét térképezte fel. A Lupta de clasă idei, első számában közölt szociológiai tanulmány, — melynek különben csupán jelentéktelen részét képezik az említett kérdések — számos fontos problémára hivta fel a figyelmet. Elsősorban arra, hogy a falvainkban dolgozó értelmiségiek közül elég sokan (27,9 százalék) határozottan azt állitják, hogy az értelmiségiek szerepe nem eléggé pozitiv —, s érdekes megállapitás — ugyanennyien elégedetlenek saját munkájukkal is. Hivatástudathiány? Kevés szabadidő? Rossz szervezés? Gyakori káder-csere? Utazás? — A kérdések maguk is ujabb kérdéseket vetnek fel, tudományos válaszadás csak tudományos munkával, az ilyen irányu szociológiai felmérések folytatásával lehetséges. A konkrét tanulmány, bármily kis területre is szoritkozzék, igy is meggondolkoztató. Kitünt például, hogy a falu szellemi életébe legkevésbé az egészségügyi káderek kapcsolódnak be, de a gazdasági szakemberek is sokkal többet tehetnének a szocialista faluért. A kutatócsoport munkája középpontjába természetesen, a legnépesebb értelmiségi csoportot, a tanitókat és tanárokat állitotta. Munkájuknak egyik gátló tényezője a szabadidőhiány. Még a kutatócsoport véleménye szerint egy-egy értelmiségi dolgozónak naponta legalább 4 óra szabadidőre (továbbtanulásra, olvasásra, aktiv kikapcsolódásra, önmüvelődésre) lenne szüksége, a megkérdezetteknek mindössze 19 százaléka válaszolta, hogy hetente 20 szabadidő-órával rendelkezik. A kérdés különben szoros kapcsolatban van az utazó értelmiségiek problémájával. A tanulmányozott területen a nők 43,9 százaléka, a férfiak 33,3 százaléka utazik. Mivel lehetne az értelmiségieket a faluhoz kötni? — hangzott el jogosan a kérdés, melyre szinte egyöntetüen azt felelték, hogy elsősorban blokkok — esetleg az állammal közösen — építésével.

A tanulmány kimutatja, hogy még a jelen körülmények között is sokkal többet tehetnének a falusi szellemi dolgozók. Munkájuk jobb megszervezésére, megfelelőbb irányitásra, az irántuk való nagyobb gondoskodásra volna szükség. Felmerült a falusi értelmiségi klub megszervezésének gondolata is, mely központja lehetne a falu szellemi életének, összekötné magukat a falun élő értelmiségieket.

Az RKP ideológiai folyóiratának januári számában közölt tanulmány ismét felhivja a figyelmet arra, mennyire szükségessé váltak az élet minden területén a szociológiai felmérések. Müvelődési és tudományos intézményeinknek nálunk is meg kell inditaniok a hasonló kutatásokat.

(kilin)

SZEMLE

PÉTERFI ÁRPÁD

Fizetség

Részlet egy hosszabb irásból

Télen a pajtában dolgoztam. Volt elég tennivaló. Már lehettem vagy tizennyolc esztendős, amikor szóvá tettem a fizetést az öreg előtt.

— Fizetést? — horkant fel, mint a ló, amikor valami veszedelmet érez. — Hát tartozom én neked valamivel? Hát nem elég, hogy felnevellek, nem hagylak az utszélén elrothadni, embert csinálok belőled?

— Azért én meg is dolgozom! — vágtam rá mérgesen. — De ha nem, akkor el is mehetek. Nagy a világ, akad még nekem is valahol egy darab kenyér, amit majd nem hánytorgatnak fel állandóan.

Az öreg is dühbe gurult.

— Oh, te hálátlan! Hát farkaskölyköt melengettem, azt neveltem fel?! Most nekem esel, belém akarsz marni?!

Kiáltozott, ahogy csak a torkán kifért. Kijött a felesége. Nagy darab, kövér asszony volt, hármat is lehetett volna belőle hasitani olyant, mint az ura.

— Egyet se bosszankodjék kend, emiatt a kölyök miatt. Talál maga másikat, nem is egyet.

Betámogatta a házba. De az öregnek más véleménye lehetett, mert estefelé, amikor a juhoknak vittem a szénát, odajött, s egészen barátságos hangon mondta.

— Tavasszal kapsz két bárányt, s ezen tul minden esztendőben kettőt. Mire megházasodsz, lesz neked is egész sereggel. S addig még etetned sem kell őket, el lesznek itt az enyémekkel.

Mintha kicserélték volna. Majdnem összecsókoltam az öreget. Ez volt az első dolog, amit magaménak mondhattam. Alig vártam az időt, amikor a juhok fiadzani kezdenek. Aztán kiválasztottam két egészen tarka bárányt, nemcsak azért, mert szépek voltak, de bárki felismerhette az első pillantásra, valahogy elütöttek a többiektől nem is csoda, az enyémek voltak.

A következő tavasszal megint kijelöltem kettőt, s szóltam az öregnek, aki nagy hümmögve meglógatta a fejét, s én ugy értelmeztem, hogy beleegyezett. A tarkák már egy esztendősek voltak. Igen szép miorákká cseperedtek, s a következő tavaszon már azoknak is fiadzaniok kellett. Már láttam is magam előtt a nagy sereg juhot, ami mind az enyém, mert pár esztendő alatt szépen felszaporodhatnak. Most már sokkal könnyebben telt a nyár, bár bánatom is akadt. Azt a szép tarkaruhás leányt jó ideje nem láttam. Csak ősszel tudtam meg, hogy elment szolgálni.

Takarodás előtt engem is ért egy meglepetés. Egyszer amikor a major visszajött a faluból, mert ő hordta be a költséget a gazdáknak, azt mondja:

— Délben, ha meleg lesz, fürödjél meg jól a patakban, mert holnapután sorozatra kell menned. Visznek katonának, mert betöltötted a huszat. Ott majd embert faragnak belőled.

Nem tudom, mért mondta ezt a végén, az utolsó esztendőkben erősen meg volt velem elégedve. Eleinte azt sem értettem pontosan, hogy mi lesz az a sorozás, meg a katonaság, csak később döbbentem rá, hogy elvisznek innen valahova messze, messze.

A sorozás simán ment. Szekérrel vittek a szomszéd városba, s azzal vissza is hoztak. A legények kurjongattak, énekeltek, mindegyik jól be volt állitva. Én nem tudtam, hogy ez igy szokás, csak az az igazi regruta, aki jól leissza magát. Amikor visszaértünk a faluba, engem is betuszkoltak a kocsmába. Egyik-másiknak olyan bőven volt pénze, hogy nem is hajolt le a földre azután, amit a zsebéből kiejtett.

Ittam, s erősen jólesett, de nem szoktam hozzá, s minden csepp a fejembe szállt. Láttam, hogy egyesek olyan ellenségesen néznek rám, gondoltam azért, mert én nem fizettem semmit. Odaálltam a kocsmáros elé:

— Adjon az én kontómra is!

— A te kontódra?! — fanyarodott el a kocsmáros. — Hát van neked pénzed? Én senkinek sem adok hozomra.

— Pénzem az nincs, de van két bárányom, meg két miórám, s az már valami.

— Avval te nem mész sokra, ha még a tiéd volna.

— Az enyém! Ki másé lenne? — erősködtem.

— Azt nem adja neked az öreg Lőrincz még akkor sem, ha térden állva kéred.

— Már nekem is adta. Azt csinálok vele amit akarok.

— Próbáld meg.

— Meg én.

Azzal kirohantam, meg sem álltam a majorházig, az éppen akkor közel volt a faluhoz, nem sokkal korábban szabaditották be a tarlóhatárt. Ölembe kaptam az egyik tarka miórát, s azt sem mondtam félkalap, máris rohantam vissza. Hallottam, hogy a major kiáltozik valamit utánam, de én már arra nem figyeltem.

Letettem a kocsmáros elé a miórát, szegény ijedtében bégetni kezdett.

— Na, itt van, mit ad érte?

A kocsmáros nem tudott szóhoz jutni. Félt, hogy baj lesz: mit szól majd a gazdám. De a legények annál vidámabbak voltak.

— Bárányhust eszünk! Hé legények, ki nyuzza meg? — kiáltotta az egyik.

S már vitték is kifelé a tarka jószágot. Nem biszem, hogy megnyuzták volna, én ugyan szörnyen sajnáltam, elfacsarodott a szivem miatta, de most már nem lehetett visszacsinálni a dolgot. Még gyávának tartottak volna.

Észre sem vettem hogyan, de egyszer csak lobogott a tüz az udvaron, égett hus szaga csapta meg az orromat a betoduló füsttel együtt.

— Gyere, csak gyere — vert vállon az egyik legény. Ez már igen, olyan lakomát csapunk, hogy amég élünk, megemlegetjük.

A kocsmáros ujabb bort hozott s neki estünk a husnak. Olyan nagy volt a vigság, meg a jókedv, hogy a fél falu odacsődült. Egyszer csak érzem, hogy valaki megragadja a vállamat, hátra nézek, hát az öreg Lőrincz, s a tüz világánál csupa lángvörös az arca.

— Te gazember, kiguvasztlak a bőrödből! Elloptad az egyik juhomat. Csendőrkézre adlak, te bitang!

Egyetlen ránditással kihuztam a vállamat a kezéből.

— Mit beszél maga itt? Az az én juhom volt! Maga adta nekem még báránykorában. Legalább ennyihez jussom van, vagy azt akarta, hogy ingyen dolgozzak, hogy semmit sem fizessen?!

— Itt a jussod, nesze — mondta magából kikelve az öreg, s arcul csapott azzal a bottal, amivel járni szokott.

Nekem sem kellett több, neki rohantam, de éppen csak ráemeltem a kezemet, máris a földön volt. Inkább az ijedtségtől, mint az ütéstől.

— Segitség! Jóemberek! Segitsetek!... Megöl! Ne hagyjatok!

A legények odarohantak, s lefogtak. Valósággal habzott a szám a tehetetlen haragtól.

— Eresszetek, eresszetek, hadd fizessek én meg neki!

De a legények jó szorosan fogtak, s közben elvitték az öreget.

— Aztán vigyázzon, mert ezt még megkeserüli, ezt még visszafizetem magának.

Az öreg sem hagyta annyiban, hiszen valamit válaszolnia kellett itt a falu előtt.

— Te engem hiába fenyegetsz. Mást sem tudsz, csak fenyegetőzni, te ágról szakadt. Ott fogsz meghalni a sánc partján. Soha sem lesz semmid, mint annak a bünös anyádnak.

Még kiabált valamit, de nem hallottam. Az anyám nevének az említése eszembe juttatta minden bánatomat. Leültem a kerités mellé, oda, ahová már nem ért el a tüz világa, fejemet a tenyerembe temettem, s ugy, de ugy szerettem volna meghalni.

Akkor határoztam el, hogy ide soha többet vissza nem jövök.

TOVÁBBI SIKEREK FELÉ

(Folytatás az 1. oldalról)

ben nagyobb megvalósitásokra vállalkoztak, főleg az állattenyésztési részlegen. Szinte valamennyi termékfélénél tetézik a tavalyi legmagasabb szintet. És megfogadták, hogy a megnövekedett tervfeladatokat is tulhaladják. Természetesen alapos szervezésre és hozzáértő, lelkiismeretes munkára van szükség, már most év elején, mert az esetleges lemaradást nehéz lesz behozni. Figyeljenek fel már most a tejhozamra, ami eléggé alacsony. A napi fejési átlag alig éri el a 650—700 litert. Ez bizony kevés, még akkor is, ha — mint mondják — a tehenek nagy többsége laktációs idejét tölti. Elemezzék a kérdést és ha szükséges, javitsanak az állatok étrendjén.

Idén nagy feladatok hárulnak a buzsákiakra a hustermelés terén is. Terv szerint 26,5 tonna szarvasmarha és 12 tonna baromfihust kell átadniok. A mult évhez viszonyitva főleg a baromfihus termelési terve növekedett, pontosabban megkétszereződött. A husátadásnál előreláthatólag nem lesz fennakadás, mert már tettek lépést ezirányban. 34 tehenet kiselejtesztek, s ezeket feljavitva értékesitik. Ezenkivül több bikaborjut hizlalnak. A baromfihusnál sem lesz baj, mivel 20 000 csibe felnevelését irányozták elő. De ezt a mutatót tulhaladják. A napokban, ottjártunkkor nagy előkészületek folytak. Csibékért indultak a keltető állomásra. 4400 apróságot szándékoztak átvenni és uj szállásheylükre, a szövetkezetbe szállitani. Azóta uj lakók népesitették be a csibenevelde két helyiségét, amit előre előkészitettek: takaritottak, fertőtlenitették, fütötték.

Noha tavaly nem teljesitették a tojáshozamra vonatkozó tervfeladataikat, mégis ugy döntöttek, hogy idén 150 000 tojást értékesitenek. Ez 50 000-el több a mult évi előirányzatnál. Azért, hogy vállalásuknak eleget tehessenek, 1500 tyukot tenyésztenek. Ezeknél szigoruan betartják az előirt gondozási szabályokat.

Amint tapasztaltuk, Buzsákban adva vannak a feltételek az állati termékek növelésére. Szorgalmas, hozzáértő emberek dolgoznak itt, akik harcolnak feladatuk valóra váltásáért. Tavaly értek el eredményeket, amit idén tetézni akarnak. És ehhez sok sikert kivánunk!

Az 1970. évi terv vitája

(Folytatás az 1. oldalról)

- **0,5 százalékkal növelik a termelékenységet alkalmazottanként;**
- **1 százalékkal javitják a munkaidő kihasználását.**

A kezdeti termelési eredmények igen biztatóak. Januári előirányzatát ugyanis a Refacerea közössége még január 26-án teljesitette mind az össztermelésnél, mind az arutermelésnél. Sőt most, a hónap lezárása után, azt jelenthetik, hogy már eddig is 50 tonna hust, 23 tonna főzelékfélét és 34 tonna koncentrált gyümölcslevet konzerváltak.

Az uj évet tehát jól kezdték a konzervgyártók. S ha a munkafegyelem terén felmerült hiányosságokat teljes egészében felszámolják, ha idejében és maradéktalanul gyakorlatba ültetik a tizenöt pontból álló müszaki-szervezési intézkedési tervet, akkor további eredményekkel, a felajánlások teljesitésével tetézik eddigi megvalósitásaikat.

Egyszerű jelszó? Nem. A kompetencia alapvető, pártos követelmény

Könnyű és egyszerű dolgom lehetne. A pártbizottság titkára hiába keresgél, lapozgat, kérdezi az irodában lévő (irodába lépő, irodába benéző) munkatársakat — a gazdasági bizottság munkaterve nincs és nincs. A következtetés adott: nincs terv, nincs tevékenység. Kényelmetlen helyzet egy titkár számára, probálom hát lebeszélni, hogy a telefonkagylóhoz nyuljon. A papír végeredményben semmit sem bizonyít. Láttam már kaligrafikus betűkkel megrajzolt-megtervezett munkaterveket is, — nyugtatom meg Puia Dezideriut — de valahogy az volt az érzésem, hogy kiállításra, önmegnyugtatásra, mutogatásra készítették. A pillanatnyi kellemetlen feszültség feloldódik, hiszen nem papírról — emberekről; nem kimutatásokról — hétköznapokról van szó: a párttagok, a pártszervezet növekvő szerepéről és ebben a kérdésben a Gépjavító Üzem pártbizottságának titkára már otthon van.

Kompetencia. Igen — egyezünk meg — nem egyszerű jelszó ez. Hogyan is tölthetné be a pártszervezet gazdasági irányító-ellenőrző szerepét, ha nem vonná be munkájába a legismertebb, a legnagyobb elismerésnek örvendő szakembereket? Itt, az üzemben, konkrét kiinduló pontként magát a gazdasági bizottság összetételét vehetjük: egy harmincon alig tul lévő gyakorlati mérnök, Ruja Dorel, pártbizottsági tag a vezetője és tagjai közt többek között az üzem főmérnöke, igazgatója, főtechnológusa is ott található. Nevek, funkciók egymás mellett. És közgazdász? (A kérdés nem véletlenül hangzik el. Városunk egyik legjelentősebb üzemében éppen a gazdasági bizottságot vezető mérnök mondta: közgazdász nélkül még nem tudunk eredményes munkát végezni. És itt?)

— Gondolni fogunk majd erre is — mondja beszedtársam. — Az üzemben mindössze két közgazdász dolgozik. Ha lehetőség lesz rá, megfelelő szakembert találunk, kiegészítjük a bizottságot. A párttitkár egymaga nem érthet mindenhez. Megbízatásának csak úgy tud eleget tenni, ha döntései előtt kikéri a szakemberek véleményét. Nem, ez nem jelenthet tekintély csökkenést. Ellenkezőleg...

Egyenes kérdés!

Mit tart a pártbizottság titkára, most, február első napjaiban a legégetőbb kérdésnek? (Nem vész-e él a napi feladatokban, aprócseprő adminisztratív teendőkben? — sodródnak újabb kérdések a kimondottak mögött s nem csodálkozom, hogy várnom kell a válaszra).

— Két fontos problémát kell megoldanunk. Az egyik mindjárt az 1970-es tervfeladatokból adódik: megoldani a 8 százalékos fémfogyasztás-csökkentést. A másik, az egyes üzemrészek átköltöztetése. Mindkét kérdés foglalkoztat bennünket, ezekre irányítjuk főbb erőfeszítéseinket.

Érveket kérek. Konkrétumokat. Azt például, hogy egy olyan „fémnyelő" üzem pártszervezete, mint a szobanforgó, mit tesz egy ilyen fontos, a nemzetgazdaságot érintő kérdés megoldásáért? Pártfeladatnak tekinti-e ezt a különben prózainak mondható feladatot? A kép gyorsan kirajzolódik és csak így lehet megrajzolni. A tervfeladatok megismerése után összeült a gazdasági bizottság és kidolgozta, mit kell tenni, mennyire van lehetőség egyes termékek újratervezésére, egyes félmalkatrészek helyettesítésére. A részletes megoldás aztán már a mérnökökön múlik...

Mérnökök.

Bernáth Robert, a tudományos munkaszervezésért felelős mérnök megerősíti, amit az üzemben tapasztaltam: itt, a Gépjavító Üzemben a **mérnökök mérnöki munkát** végeznek. Furcsa paradoxon, hogy ezt így, mint pozitívumot egyáltalán le lehet írni. Furcsa és mégis igaz. Nem minden üzemben van így. Nem egy üzemben vallották be a pártbizottságnál, a gazdasági bizottságnál vagy egyéni beszélgetések során, hogy, bizony nem olyan munkát végeznek, amire felkészültek; husz, harminc, negyven, hetven százalékban végeznek csak valóban alkotó munkát. Az üzem negyvenegy mérnöke itt, szinte kivétel nélkül azt csinálja, amire hivatott: ott dolgozik, ahol valóban szükség van rá. És az eredmény? Egy példa. A tudományos munkaszervezésért felelős mérnök mondja: tizenegy tanulmány, melyből hatot máris alkalmaztak a gyakorlatban. A mult esztendőben az 1968-ban és 1969-ben kidolgozott és gyakorlatban alkalmazott tanulmányok 4 500 000 lej értékű megtakarításhoz vezettek. Gondolkozzunk csak el ezeken a számokon, kedves olvasó! 4 500 000 lej egyetlen üzemben. Az újságíró szeret számolni, átszámítani, megjelentetni a számokat. Mondjuk több mint 100 lakás, vagy egy nagy folyóhíd, vagy a felemelt fizetés, melyben ön is részesül. Mert ettől nem lehet elszakítani munkásaink, mérnökeink, politikai dolgozóink munkáját, nem lehet elszakítani a pártmunkát. Amikor a mérnök a tervezőasztal fele hajlik, amikor összeül a gazdasági bizottság, amikor dönt az alapszervezet — közvetve az egész országot érintő kérdésben határoz.

Hétköznapok. Pár nap mulva uj csarnokot adnak át; lehetőleg 1971-ig az üzemnek meg kell oldania az öntöde kérdését; költözködés; a szakszervezeti bizottság munkájának megjavitása; emberi kérdések; káderkérdések; müszaki kérdések —, a pártszervezetnek mindenütt jelen kell lennie minden munkában, minden döntésben. A Gépjavító Üzem pártbizottsága jó uton halad, amikor munkája középpontjának a gazdasági kérdéseket tekinti, amikor munkájába bevonja a legjobb szakembereket. Beszélgetéseink során nem véletlenül merültek fel olyan kérdések, mint a technikai dokumentációs könyvtár hiányosságai, a mérnökök egyéni fejlődése, idegennyelv tudása, egy esetleges városi technikai dokumentációs központ létesítése stb., stb. — s mindez arról tanuskodik, hogy ebben az üzemben nem ütötte fel fejét az önelégültség szelleme. Jól nem ott dolgoznak, ahol „nincsenek problémák", hanem ott, ahol nem félnek a problémáktól.

KILIN SÁNDOR

Téli sportélet Kisiratoson

Hiven az elmult évek hagyományához (a község fiataljai három megyei bajnokságot szereztek a Falusi Fiatalok Kupája 1969 évi asztalitenisz-versenyén), a kisiratosi ifjak ezen a telen is rendszeresen készülnek a helybeli kulturotthon klubjában a megyei versenyekre. Hetente kétszer edzenek és szinvonalas versenyeket szerveznek. Januárban 20 versenyző küzdött meg a legjobb asztaliteniszező címért. A Téli Kupát a 17 éves Fischer Gusztáv nyerte meg. Gáll Béla és Szécsényi Béla végzett a második, illetve a harmadik helyen.

Még nagyobb érdeklődés kisérte a termelőszövetkezet brigadközi asztalitenisz csapatversenyét. A 3—3 versenyzőből álló csapatok küzdelmében a harmadik brigád (Sarusi László, Lévai Ferenc és Almási Béla) bizonyult a legjobbnak. A termelőszövetkezet 1970 évi egyéni bajnoka Almási Béla lett. A győzteseknek a helyi sportegyesület elnöke ünnepélyes keretek között nyujtotta át az érmeket és a díszokleveleket.

Az utánpótlás felkészítésére is nagy figyelmet fordítanak Kisiratoson. Az iskolások számára kiírt egyéni asztalitenisz-bajnokságon 36 tanuló vett részt. A bajnoki címet Öze György VIII. B osztályos tanuló szerezte meg. Csapatversenyben is a VIII. B bizonyult a legjobbnak. A. [illegible] sakkbajnoka (31 versenyző egy asztalhoz) László István (VIII. B) lett. A csapatversenyt a VII. A nyerte meg.

Gagyi-Pálffy György tanár

Teke

Szombat délután az UTA A osztályu női tekecsapata bajnoki mérkőzést játszott Ellenfele a Konstancai Voinţa együttese volt. A textilgyári lányok a vártnál sokkal nehezebben győztek. Végeredmény: UTA — Konstancai Voinţa 2252:2243. A hazai csapatban a következő játékosok jutottak szóhoz: Nadas M. (395 fa), Antal I. (392), Babuţiu V. (378), Babuţiu R. (375), Canciu E. (372) és Plav E. (340).

Boszorkányosdi

„EURÓPÁBAN AZ UTOLSÓ BOSZORKÁNYT 1782-BEN ITÉLTÉK EL. EZZEL A HIVATALOS BOSZORKÁNYBABONA VÉGLEGESEN KIMULT."

Olyan valószínűtlenül hangzik az egész. Itt ülök a bárban ügyvéd barátommal és valami becsületsértési ügyről beszél — egy nénikéről azt terjesztik a faluban, hogy megrontja az embereket és ő bepelelte a koholmányok kútfőit. És én nézem, merev tekintettel lapozom az előttem heverő folyóiratot, nézem a képeket, atomreaktorokat meg Holdrakétákat, mosolyomat a konyakospohárba szeretném fojtani, de nem megy. Ő, a barátom elérti mosolyomat, bizonygatja, hogy bizony így igaz, az egész falu beszéli, sőt még a biráskodási bizottság tagjai is arra próbálták rávenni a nénit, hogy ne folytassa a boszorkánykodást, mert nem illik egy modern emberhez. Utána kell néznem a dolognak — határozom el magam és néhány nap mulva ott is vagyok már a faluban és látom a nénit, amint mosolyog, mert ő is ostobaságnak tartja az egészet, de be kellett perelni őket, mert a faluban sokan elhiszik a koholmányt. Esküszik, hogy bizony ő nem cimborál az ördöggel, hogy őt a magasságos úristen büntesse meg, ha cimborál vele. Nézem a fekete harászkendőt és arra gondolok, hogy nem is nagyon tudom az utat visszafelé, mert mind csak mondták az utcán, hogy erre menjek, meg arra forduljak, aztán megtaláltam ezt a nénikét aki még a század elejéből mentette át magával két világháborún a hitét abban az űrhajók röptétől egyre távolabb üzött mennyországban. Aztán nem is tudom, milyen törvény folytán nagymama jut eszembe. Sohasem láttam a kezében mást, mint a rózsafüzérét, azt morzsolgatta a délutáni mosogatástól az esti lefekvésig és nagyon dühös volt a könyveimre, mert azt mondta, ezek távolítanak el engem istentől. És most ez a nénike éppen úgy mesél nekem, mint nagymama annak idején, tagadja, hogy ő boszorkány és istenre hivatkozik. Elbucsúzom tőle, elmegyek onnan, de még visszaszólok az ajtóból, hogy biztosan megnyeri a becsületsértési pert, mert mi már nem hiszünk a boszorkányokban.

Havas utcán banduko ok, ismét magyarázzak, merre menjek, hogy a vádlottakkal is beszélhessek. Az asszony szemei kíváncsian tapadnak rám. Érzem a nyálkás tekintet csigasiklását bőrömön. Mintha negyvenfokos lázból költöttem volna fel, hogy velem beszéljen, hogy vontatott szavakkal elmesélje agyréme történetét, hogy éjféltől a kakas kukorékolásáig patt-tog a mestergerenda, remeg a ház, egy sarbaragadt autó távoli berregése hallatszik, hogy akkor reggel eljött hozzá az öregasszony, ő az ágyból látta, amint belép a szobába és nem köszön, csak odamegy az asztalhoz és vizet önt a pohárba és megissza, mert a boszorkánynak vizet kell innia áldozata házában, ha nem sikerült megrontania őt, hogy továbbra is megőrizhesse erejét; hogy a nyolcadik hónapban volt, amikor először „lemerevedett" és másnap meg is szülte a gyermeket. És én kérdezem, hogy beteg-e, meg hogy volt-e orvosnál, de ő azt feleli, hogy nem és én ismét kérdezem, de ő tagadólag rázza a fejét. És a férje, ez a teljesen szőrtelen, csupasz ember váltig erősíti, hogy a haja is azért hullott ki, mert megrontották, de akkor még nem tudta, mert az orvos szerint adott, de most már ő is hiszi, már három éve ő is hisz ezekben a dolgokban. Kérdezem, mióta él együtt ezzel az asszonnyal, azt válaszolja, hogy már öt éve és már három éve ő is hiszi ezeket a dolgokat.

Ülök az asztal mellett, a kabát a vállamon és didergek és nem érzem, hogy nincs befűtve a helyiségben. Akkor veszem észre, hogy megborzongtam, amikor az asszony ismét célba vesz nyálkás tekintetével és okádja felém torz gondolatait. Bizonygatja, hogy ő is tanult, elvégzett négy osztályt és a férje is hetet, de ők nem olvasnak, mert ilyen haszontalan dolgokra nincs idejük, csak a rádiót hallgatják néha, amikor zene van. Békét akarnak mindketten, csak nyugalmat és semmi mást, ők pereskedni sem akarnak, de az a bánya ne küldje rájuk a rontást. És közben mindig azt mondják nekem, hogy „elvtárs".

Nevetnem kell és nevetve megyek be a tanács irodájába is, nevetve mondom a községi biráskodási bizottság titkárnőjének, hogy badarságokat hallottam, meg hogy alaposabban utána kellene nézni annak az ateista nevelésnek is, de ő komolyan néz rám és azt feleli, hogy ő fél ettől az egész ügytől, mert rá is rontást küldhet az a boszorkány. Belémfullad a nevetés és vitázni kezdek, és közben lakkozott körmeit meg ruzsos ajkat nézem, meg a számtáblákat előttem az asztalon és akkor azt mondom neki, hogy akár fél a boszorkánytól, akár nem, a néni meg fogja nyerni a pert, mert neki van igaza, amikor becsületsértéssel vádolta azokat, akik boszorkányságoal gyanusitották... most a XX. század nyolcadik évtizedének küszöbén.

ZNOROVSZKY ATTILA

Az antibiotikum-terápia és néhány következménye

„Penicillin tablettát. Cloramfenicolt, Tetraciclint szedtem, mert lázas voltam vagy influenzás" — mondja a gyakorló orvosnak szinte naponta egy-egy betege. Ez nagyon rossz szokás! Hátrányait próbálom most vázolni.

A kórokozó ellenes hatóanyagok a chemoterapeutikumok és az antibiotikumok. Előbbiek vegyi uton állíthatók elő, utóbbiak mikroorganizmusok, főleg gombák anyagcseretermékei.

Hatásmechanizmusuk lehet baktériosztatikus — megakadályozza a baktériumok szaporodását vagy baktericid — megöli a baktériumokat. Ez a hatás többnyire nem minőségi, hanem mennyiségi, a hatóanyag vérbeli koncentrációjától, a hatás időtartamától, a kórokozó fejlődési fokától és számától függ. A gyakrabban használt BAKTERICID antibiotikumok a Colimicin, Penicillin G és származékai: Streptomicin. BAKTERIOSZTATIKUS a Cloramfenicol, Eritromicin, Novobiocin, szulfonamidok és tetraciclinek.

A Penicillin valamint származékai a Penicillium Notatum és Penicillium Crizogenium gombák kivonata.

Az antibiotikum-rezisztencia a kórokozók ellenállóképessége az antibiotikumokkal szemben. Lehet természetes vagy kialakulhat a kezelés során. Létrejöhet a már elsődleges ELLENÁLLÓ EGYEDEK FELSZAPORODASÁVAL, főleg a kis adagok hatására, mig az érzékenyebb kórokozók elpusztulnak: MUTÁCIÓVAL, GÉNCSERÉVEL, végül a kromoszómán kivüli ugynevezett R FAKTOR VIHETI ÁT az ellenállóképességet. A Penicillin rezisztens törzsek penicillinázt, penicillin-bontó enzimet termelnek. A tablettában szedett antibiotikumok növelik a rezisztens törzsek kialakulását.

Mindegyik antibiotikumnak megvan a maga mellékhatása. Ez lehet HELYI IZGATÓ, izgatja a gyomor nyálkahártya szöveteit; MÉRGEZŐ hatásu: a májat, vesét, idegrendszert és vérképző szerveket károsítja: ALLERGIÁS: csalánkiütést, lázat okozhat és BIOLOGIAI ZAVARÓKKAL JÁRÓ — a normális bélflórát bolygatja meg, vitaminhiányt okoz.

Tehát a kórokozóellenes antibiotikum-terápiához ismernünk kell a kóroktani diagnózist, meg kell állapitani, milyen kórokozó okozza a betegséget. Az antibiotikumok felelőtlen használata komoly mérgezési tüneteket okozhat. Jelentéktelen betegség antibiotikumos kezelése a kórokozó rezisztenciájának kialakulásához vezet. A helyi kezelés kenőcs, cseppek formájában allergiássá teheti a beteget és a hatóanyag későbbi alkalmazása sulyos következményekkel járhat.

Következésképpen az antibiotikumos kezelést csak az orvos irhatja elő. A beteg semmi esetre se szedjen az előirtnál kevesebb gyógyszert és a kezelést csak az utasitás szerint fejezze be.

dr. LENGYEL FERENC

Orvosi tanácsadó

Torna

A Sportiskola tornatanában rendezett meg szombaton és vasárnap az iskolások országos egyéni és csapat tornabajnokságának megyei szakaszát.

A csapatversenyen mindössze 4 lány- és 5 fiucsapat indult! Érthetetlen és megmagyarázhatatlan, hogy megyénkből, ahol több tornaszakos testnevelőtanár működik, csak ilyen kevés csapat állt rajthoz.

A csapatverseny végeredménye: LÁNYOK: 1. 5-ös számu Liceum 202,90 pont, 2. 1-es számu Általános Iskola 193,85 pont, 3. 13-as számu Általános Iskola 187,15 pont. FIÚK: 1. Pécskai 2-es számu Liceum 148,90 pont, 2. 13-as számu Általános Iskola 137,60 pont, 3. Szentannai Liceum 136,70 pont.

Egyéniben a harmadik és negyedik osztályu tornászok versenyét rendezték meg. A harmadik kategóriás lányok versenyében Safer M. (1-es számu Liceum), Tarkó E. (2-es számu Liceum) és Jaczkó I. (2-es számu Általános Iskola), a fiuk csoportjában pedig Albu M. (3-as számu Általános Iskola), Albu Fl. (3-as számu Általános Iskola) és Curuţ Gh. (Zeneiskola) végzett az élen.

Negyedik kategória. Lányok: 1. Kauba I. (5-ös számu Liceum), 2. Kammer E. (4-es számu Liceum), 3. Drăguş R. (5-ös számu Liceum). Fiuk: 1. Simian I. (8-as számu Általános Iskola), 2. Bora O. (19-es számu Általános Iskola), 3. Cătănescu F. (3-as számu Általános Iskola).

a Vörös Lobogó melléklete lányoknak, asszonyoknak

— 21 —

Ion Lăncrănjan

Zöld madárka

(II. rész)

Mihai néhány esztendővel idősebb volt, mint én... Ugy esett, hogy terepen voltunk mind a ketten egyszerre, Cosminában, egy eldugott falucskában a hegyek között, s ott ismerkedtünk meg... Akkor még nem történt közöttünk semmi... Szó sem esett olyasmiről... Mihai ugy viselkedett, mint egy gavallér a régi világból, olyan udvarias és gondoskodó volt, hogy ilyesmit a mi fiataljainktól hiába vártam volna el... Bejött a tanácsházára és azt kérdezte: „Van itt egy elvtársnő az ifjusági szervezettől, nem látták véletlenül?" Elpirultam, eléje léptem: „Én vagyok az" — feleltem. — „Á, maga?... Jól van, jöjjön csak egy keveset..." Az elnök szobájában négyszemközt beszélgettünk. Megkérdezte, hogy van-e éjszakai szállásom, és mondott valamit az ifjusági szervezet titkáráról. „Nézzen utána, hogy mi az igazság, ebben az ügyben, és mondja meg nekem is... S amikor indul, holnapután, szólhatna, hogy menjünk együtt..." Nem kerestem meg, pedig szükségem lett volna segitségére. Az elutazás jutott eszembe mindegyre, és el akartam kerülni azt, hogy velem jöjjön... Mondtam már, hogy vadóc voltam nagyon... és féltem is, hiszen hosszu gyaloglás várt reám... Mégsem szabadulhattam tőle, indulás előtt ő keresett meg engem. „Ha az uton szemtelenkedni akar, fejbe verem a táskámmal, határoztam el magamban. Vagy ugy megrugom valahol..." De eszébe se jutott ilyesmi. Amig ki nem értünk a dombok közé, a fennsikra, hallgatott... Akkor az időjárásról mondott valamit, mert csakugyan ragyogó idő volt... Azt sem tudom, hogy tulajdonképpen mit csinált egész uton,

— 22 —

hogyan viselkedett. Mégis legszebb emlékeim közé tartozik az az utazás! Az az ut és az a nap... Ősz volt, október... Mihai egészen álmodozó lett, mig kettesben gyalogoltunk. Bizonyára számot vetett azzal, hogy olyan madárkatermészetem van, és nem akart megriasztani... Talán hallotta is valakitől, hogy madárkának neveznek. Mondom, nem tudom, hogy mi is történt pontosan, arról az utazásról soha nem beszélgettünk később, pedig tizenhárom esztendőt éltünk együtt... Másnap felhivott magához, és minden bevezető nélkül azt kérdezte, hogy akarok-e a felesége lenni. „Hogyan? — kérdeztem tanácstalanul, zavartan, szédelegve. — Maga... én... Jaj, Istenem!"

(Folytatjuk)

Anyuka! — Anyuka??

Ne vegye rossznéven, asszonyom, hogy követtem Önöket azon a bizonyos szép, téli délutánon. Ön bevásárolni indult, vagy sétált, s kezénél fogva vezette négy éves kislányát. Őszintén: a kislány keltette fel érdeklődésemet, s mivel utirányunk azonos volt, csak követnem kellett Önöket.

A kislány csacsogott, nevetgélt, kérdezősködött, — ahogy az ilyen négyévesek szokták. Ön azonban közömbös arccal lépkedett mellette, egy-egy versszegény igen vagy nem-mel válaszolt a százféle, verébmódra ide-oda ugráló kérdésre.

Egy játékbolt kirakata előtt a kislány megállt, s felkiáltott:

— Nézd, anyu — s apró kezecskéjével a kirakat felé húzta Önt.

Ön azonban unott arccal pillantott a kirakat felé, s szótlanul lépett tovább.

A kislány most már kérlelte:

— De anyu...

Erre Ön indulatosan mondott valamit, (szavait nem

— 23 —

ismétlem), s másik kezével ráütött az apróság kezecskéjére.

Kislánya sirásra görbült szájjal, szó nélkül indult tovább.

Ekkor jutott eszembe egy nemrég olvasott könyv. Egy neves kutató feljegyezte, hogy a braziliai őserdőkben, teljesen primitív körülmények között élő indiánoknál soha nem ütik meg a gyereket, mert az — szégyen. A kis indiángyerekek páréves korukig játszanak, hancuroznak. Mig a férfiak élelem után járnak, anyjuk neveli őket — csak szóval. Az apróságok pedig engedelmeskednek és nem ismerik a verést.

Csak ennyit akartam volna Önnek elmondani, mert higgye el, nemcsak kislánya délutánját rontotta el, korántsem anyai viselkedésével, hanem — az enyémet is.

(láng)

RECEPTEK

Joli tészta

30 deka lisztet, 20 deka zsirt, 1 deka élesztőt, egy csipetnyi sót és 4 evőkanál ecetes vizet jól összegyurunk, majd kinyujtjuk, finom izzel megkenjük, lázán felsodorjuk, tepsire téve két órán át pihenni hagyjuk, cukros kávéval bekenjük. Kisütés után vaniliás cukorral hintjük be. Nagyon izletes és sokáig eláll.

Túrósgombóc

25 deka tehénturót, 10 deka grizt, 4 kanál tejet, 1 deka élesztőt, 1 tojást jól összegyurunk, s hogy jó keményre legyen egy kis lisztet is tehetünk bele. 30 percig pihenni hagyjuk, majd fövő vizbe vizes kézzel gombócokat formálunk, de először csak egyet teszünk a vizbe. Ha szejjel fő, akkor még adunk hozzá lisztet. 25 percig főzzük. Morzsás olajba hempergetjük.

— 24 —

Divat

Tavaszi ruhatárunk felfrissítésére tervezte Jung Lujza, a Készruhagyár divatrajzolója a fenti tetszetős modellt. Kockás anyagból készül, hosszitott derékkal, széles, nagy csatos övvel.

Aforizmák a szerelemről

— Szeretni!... Ez lelkesíti az egész világot. Az első mozgó erő, mely a mindenségnek középpontjában ülvén örök abroncsá forgatja a teremtéseket. (Csokonai Vitéz Mihály)

★

— A szerelem lázálom... ha az emberek ugy ismernék egymást, mint amilyenek ők a valóságban, nem lenne szerelem. (Bolyai Farkas)

★

— Olyan édes jóleső érzés az, hogy valaki szeret bennünket... hiszen alig van más boldogság a földön... s ez az érzés magát a hivatásos nőcsábitót vagy a hivatásos kurtizánt is szerelmessé teszi. (Széchenyi István)

★

— A szerelmet azért dicsőitjük, és azért rajongunk érte, mi férfiak, mert a szabadság felé vezető utat látjuk benne. (Karinthy Frigyes)

NEMZETKÖZI ÉLET

A ROMÁN KOMMUNISTA PÁRT ÉS AZ FKP KB KÜLDÖTTSÉGEINEK TALÁLKOZOJA

A Román Kommunista Párt küldöttsége, amely részt vett a Franciа Kommunista Párt XIX. kongresszusán kedd reggel az FKP KB szekházában találkozott az FKP BK küldöttségével.

Román részről jelen voltak a következő elvtársak: Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Mihail Florescu, az RKP KB tagja, Ştefan Andrei, az RKP KB póttagja, az RKP KB első osztályvezetőhelyettese.

Francia részről jelen voltak a következő elvtársak: Andre Vieuguet, az FKP KB Politbürójának tagja, a KB titkára, Raymond Guyot, a Politbüró tagja, Jacques Denis, Jean Kanapa és Jean Tricart, az FKP KB tagjai.

Az elvtársi légkörben lefolyt találkozón megvizsgálták az európai biztonság, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, az RKP és az FKP közötti kapcsolatok fejlesztése kérdéseit, valamint más közös érdekű problémákat.

Paul Niculescu-Mizil elvtárs kedden találkozott Alain Savaryval, a Szocialista Párt főtitkárával. Az RKP KB küldöttségének tagjai megbeszélést folytattak P. Verdierrel, a Szocialista Párt igazgató bizottságának tagjával és titkárával és R. Pontillonnal, az igazgatótanács tagjával. A baráti légkörben lefolyt megbeszéléseken közös érdekű kérdéseket vitattak meg.

Román gazdasági küldöttség érkezett Kuwaitba

KUWAIT. (Agerpres).

Abdallah Al Jaber Al Sabbah sejk, kuwaiti ipar- és kereskedelemügyi miniszter meghívására hivatalos látogatásra kedd este Kuwaitba érkezett egy román gazdasági kormányküldöttség Cornel Burticănak, Románia Szocialista Köztársaság külkereskedelmi miniszterének vezetésével. Érkezéskor a küldöttséget fogadta Abdallah Al Jaber Al Sabbah és a kuwaiti ipar- és kereskedelemügyi minisztérium több magasrangu tisztviselője. Jelen volt Ştefan Cleja, Románia Szocialista Köztársaság rendkivüli és meghatamazott nagykövete és a nagykövetség gazdasági osztályának több tagja.

London

Törvénytervezetet fogadtak el a férfi és nő egyenlő bérezéséről

Az alsóház hétfőn második olvasásban elfogadta a férfi és a nő egyenlő bérezésének bevezetéséről szóló törvénytervezetet. Az intézkedést fokozatosan, a törvény elfogadásától számitott 5 év leforgása alatt valósitják meg.

Barbara Castle munkaügyi miniszter kijelentette, hogy a törvény 8,5 millió dolgozó nő közül körülbelül 6 millióra vonatkozik. Egymillió nő — néhány különleges törvény folytán — már jogegyenlőséget élvez a bérezésben, másfél millió számára a probléma nem merül fel.

A konzervativ ellenzék a törvény mellett szavazott, de Robert Carr képviselő leszögezte: reális lehetőséget kell biztositani a nőknek az egyenlő alkalmazáshoz és előléptetéshez is.

Csád elnökének üzenete a nemzethez

FORT LAMY. (Agerpres).

Francois Tombalbaye, Csád elnöke a nemzethez intézett üzenetében számba vette a függetlenség kikiáltása óta elért gazdasági eredményeket. Az államfő egyebek között rámutatott, hogy az objektiv belső nehézségek ellenére tavaly Csádban 150 000 tonna gyapotot takaritottak be. A gyapot egyébként az ország egyik legfontosabb exportcikke. Az üzenet erélyesen elitéli a külföldi monopóliumokat, amelyek nyomást gyakorolva az afrikai államokra, eltulajdonitják ezek természeti kincseinek nagy részét. Csád példájára utalva Tombalbaye elnök megemlitette, hogy mig a gyapot-, hus- és gumiarábikumtermelés, s ezzel egyidejüleg a külpiaci árak évről évre nőttek, a csádi parasztok életszinvonala nem emelkedett, mivel az emlitett termékeket felvásárló társaságok által fizetett árak alacsonyak maradtak. Az elnök kijelentette, hogy a gazdasági függőség a fiatal afrikai államok legsulyosabb problémája.

Országa pénzügyi nehézségeiről szólva, Tombalbaye kijelentette, hogy kormánya szigoru, olykor halálbüntetésig menő intézkedéseket alkalmaz azokkal szemben, akik megsértik az ország pénzügyi törvényeit. A Fort Lamy-i hatóságok az utóbbi időben felhivták a figyelmet arra, hogy az adókihágások és a központi kormány hatalmát tagadó „lázadó tartományok" pacifikálására forditott kiadások nagy sullyal nehezednek az ország pénzügyi mérlegére és akadályozzák a gazdaságfejlesztési programok teljesitését.

USA

A demokrata párt kéri: vonják vissza az amerikai csapatokat Vietnamból

A demokrata párt politikai bizottsága hétfőn megvitatta a belés külpolitikai kérdéseket. Az elfogadott nyilatkozat felhivja az USA kormányát, hogy 18 hónapon belül vonja vissza az amerikai csapatokat Vietnamból. A nyilatkozat hangsulyozza, hogy a vietnami háboru mielőbbi befejezése összhangban áll az Egyesült Államok nemzeti érdekeivel és a háboru nyomán felmerült belső kérdések rendezésének szükségességével. A demokrata párt politikai bizottsága rámutat, hogy a saigoni rezsim támogatása nagymértékben akadályozza a vietnami béke megteremtését. A nyilatkozat szerzői kiemelik, hogy a csapatok visszavonását nem szabad függővé tenni — amint azt Nixon állitotta — a párizsi béketárgyalások eredményeitől, a harcok kimenetelétől és a konfliktus ugynevezett vietnamizálásától, hanem ellenkezőleg az amerikai politika legsürgősebben megoldandó kérdésének kell hogy tekintsék.

A nyilatkozat egyben felkéri Nixon elnököt, hogy Henry Cabot Lodge lemondása nyomán jelölje ki a párizsi tárgyalásokon részt vevő amerikai delegáció vezetőjét.

Politikai megfigyelők a nyilatkozatot az ősszel sorra kerülő törvényhozói választások kampányával hozzák összefüggésbe. Ismeretes ugyanis, hogy az Egyesült Államokban egyre inkább tért hódit a háboruellenes kampány amely a kormánykőröket és a törvényhozó testületet is befolyásolja.

VÉGET ÉRT A HOLLANDIAI KOMMUNISTA PÁRT KONGRESZSZUSA

Amszterdamban véget ért a Hollandiai Kommunista Párt XXIII. kongresszusa. A részvevők meghallgatták és megvitatták a Központi Bizottság jelentését, valamint az Ellenőrző Bizottság pénzügyi jelentését. A kongresszus jóváhagyott egy általános határozatot és annak a programnak a főbb pontjait, amelynek alapján a kommunista párt részt vesz a jövőbeli tartományi és községtanácsi választásokon.

A kongresszus a továbbiakban megválasztotta az uj Központi Bizottságot. A Hollandiai Kommunista Párt elnöke Henk Hoestra lett.

Közel-Kelet

KAIRÓ. (Agerpres).

Egy katonai szóvivő bejelentette Kairóban, hogy kedden izraeli sugárhajtásu repülőgépek támadást intéztek az egyiptomi csapatok hadállásai ellen a Szuezi-csatorna déli részén. Amint a MEN hirügynökség közli, a szóvivő hozzáfüzte, hogy a légelhárító tüzérség azonnal tüzet nyitott és megfutamitotta az ellenséges repülőgépeket.

★

TEL AVIV. (Agerpres).

Kedden izraeli repülőgépek két támadást intéztek egyiptomi lövegállások és katonai őrhelyek ellen a Szuezi-csatorna déli részén — közli a France Presse egy izraeli katonai szóvivőre hivatkozva. Amint a szóvivő megjegyezte, a két légitámadás körülbelül két órát tartott, s minden izraeli repülőgép visszatért támaszpontjára.

KETTŐS MERÉNYLET A MÜNCHEN-RIEM REPÜLŐTÉREN

MÜNCHEN. (Agerpres).

Kedd reggel kettős merényletet követtek el a München—Riem repülőtéren az El Al izraeli társaság egyik repülőgépére felszállni készülő utasok ellen. Miközben egy autóbusz a repülőtéren 18 személyt a repülőgép lépcsőjéhez szállitott, egy ismeretlen egyén megállásra szólitotta fel a sofőrt és több kézigránátot dobott az autóbuszra. Egyidejüleg két, revolverekkel és gránátokkal felfegyverzett egyén megtámadott egy várótermet. A gránátok egy embert megöltek és 11-et megsebesitettek. A nyugatnémet rendőrök heves tüzharc után letartóztatták a merénylőket.

A müncheni rendőrkapitányság nyilatkozata szerint a merénylők arab eredetűek voltak és támadásuk célpontja Assaf Dayan színész, Moshe Dayan izraeli miniszter fia volt.

Venezuela méltányos árat kér kőolajáért

CARACAS. (Agerpres).

Rafael Caldera venezuelai elnök állást foglalt az USA-val megkötött kereskedelmi egyezmény felülvizsgálása és az észak-amerikai piacra irányuló kőolajexport növelése mellett. A kőolajexport növelését méltányos árak megállapitásától tette függővé. A venezuelai elnöknek ez a kijelentése azután hangzott el, miután Washington közölte, hogy korlátozni szándékszik a venezuelai kőolaj behozatalát. Caracasi sajtóhirek szerint ez az intézkedés nagyon ártana az ország gazdaságának, mert a kőolaj biztositja a venezuelai export 95 százalékát és a jövedelem 75 százalékát. Venezuelai hivatalos körökben hangsulyozzák, hogy ha az Egyesült Államok elfogadtatja feltételeit, az ország hozzávetőleg 50 millió dollárt fog veszíteni évente.

A venezuelai kőolajipari dolgozók szakszervezete 33 000 tagja nevében felhivást adott ki, s ebben szorgalmazza a venezuelai—amerikai kereskedelmi egyezmény azonnali felülvizsgálását, mert az jelenlegi formájában számottevően akadályozza Venezuela független gazdasági fejlődését.

A hírügynökségek jelentik

HELSINKI. — A Finn Telefontársaság nemzetközi szolgálata műszaki személyzetének bérsztrájkja következtében keddre virradólag megszakadt Finnország külföldi telefonösszeköttetése. A kapcsolatot most csak az automata telefonok biztositják.

ADEN. — Dél-Jemen Köztársaságának kormánya törvényrendeletet adott ki az ország egyik legfőbb gazdasági szektora, a sóipar államositásáról. A sókitermeléssel és -eladással egy 250 000 dinár alaptőkével létrejött állami szervezet foglalkozik majd. A törvényrendelet négy külföldi társaságot — három indiait és egy olaszt — érint.

ADDISZ ABEBA. — Hétfőn Addis Abebában megnyilt az ENSZ afrikai gazdasági bizottsága műszaki albizottságának ülésszaka. A részvevőkhöz intézett üzenetében U Thant főtitkár hangsulyozza hogy az ENSZ az eddiginél több tanácsost szándékszik küldeni az afrikai országokba a fejlődés előmozditására.

BOGOTA. — A kolumbiai fővárosban megtartották a latin-amerikai nyomdaipari és sajtódolgozók szakszervezetének első tanácskozását. A háromnapos munkálatokon megvitatták a latin-amerikai kontinens dolgozóinak égető kérdéseit, és az imperializmus, a munkanélküliség ellen, az anyagi helyzet javitásáért vivott harcra szólitották fel a dolgozókat.

MÜNCHEN. — Az Arab United Airlines egyik Comet—4—C tipusu repülőgépe, amely 14 utasával és 10 főnyi személyzetével Kairóba akart repülni, hétfő este a müncheni repülőtér kifutópályájának végén több fába ütközött. Az összeütközés következtében a gépen tüz keletkezett, de azt a tüzoltók gyorsan eloltották. Három személy megsebesült.

OTTAWA. — A kanadai kormány közölte, hogy átveszi a teljes ellenőrzést öt meteorológiai állomás felett, amelyet eddig Kanada sarkvidékén az USA-val együtt használt. Az öt állomás a második világháboru után létesült. Az intézkedés nyomán az USA zászlaját véglegesen eltávolitják az emlitett állomásokról.

LONDON. — Az angol Központi Statisztikai Hivatal hétfőn kiadott jelentése szerint Nagy-Britanniának 55 534 000 lakosa van, 250 000-rel több, mint tavaly.

TOKIÓ. — Kedd hajnalban a Csendes-óceánon, 80 kilométerre délre Tokió kikötőjétől, erős viharba került és elsüllyedt a 62 165 tonnás California Maru japán hajó. Az Aote Aroa uj-zelandi hajónak a legénység 29 tagja közül 22-t sikerült megmentenie.

BELGRÁD. — Amint a Tanjug hirügynökség jelenti, Mitia Ribicsics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács elnöke fogadta Ivan Benediktovot, a Szovjetunió belgrádi nagykövetét. A megbeszélésre a nagykövet kérése alapján került sor. A szovjet nagykövet Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke nevében meghivta Mitia Ribicsicst, hogy az év folyamán látogasson el a Szovjetunióba.

CARACAS. — A venezuelai Guaira-öbölben elsüllyedt egy halászhajó. A 27 tagu legénység közül 24-en odavesztek. A katasztrófa három tulélője hordozható adóvevő készülékkel értesitette a tengeri hatóságokat a történtekről.

SAIGON. — Kedden amerikai helikopter zuhant le a dél-vietnami Da Nang egyik külvárosában. Tizenkét katona szörnyethalt. A gép lezuhanásának okait nem közölték.

NIKOSZIA. — Az észak-ciprus Vaszilia és Orga falubeli parasztok elfoglalták és felszántották egy görög-keleti kolostor földjeit. Ezzel az akcióval arra akarják kötelezni a ciprusi hatóságokat hogy ismerjék el a tulajdonjogait azoknak akik sok éve müvelik ezeket a földeket.

VARSÓ. — Lengyelország és Jugoszlávia aláirta az 1970—1971. évi tudományos együttmüködési megállapodást. A PAP hirügynökség tudósitása szerint a megállapodás a két ország tudományos intézményei közötti megegyezéseket, valamint tudományos káderek és tájékoztatás cseréjét irányozza elő.

PÁRIZS. — Kedd reggel a délkelet-franciaországi Val d'Isereben a lavina következtében 40 ember meghalt, 15-en pedig megsebesültek. Az óriási hógörgeteg valósággal elsöpörte egy ifjusági otthon ebédlőjét, amikor a fiatalok reggelinél ültek.

RIO DE JANEIRO. — A rioi karneválon látványos versenyre került sor: a sambaiskolák tagjai 12 órán át, vasárnap estétől hétfő reggelig táncoltak a város utcáin. Az 50 000 táncos több mint 200 000 lelkes néző előtt mutatta be tudományát.

LEGÚJABB SPORT

A román csapat döntetlenre mérkőzött Peru válogatottjával

LIMA. (Agerpres).

Több mint 35 000 néző előtt került sor Limaban Peru és Románia labdarugó válogatottjának barátságos mérkőzésére. A mérkőzés 1:1 (0:1) arányu döntetlennel végződött. Az első gólt a román labdarugók szerezték meg. A 27. percben Lucescu balszélső kicselezte Chumpitazt és jólirányzott lövése a hálóban kötött ki. Ezután a perui labdarugók uralták a mezőnyt, mindent elkövettek az egyenlitő gól megszerzéséért. A román csapat többször is teljesen védelembe vonult, és sikerült megőriznie az eredményt. Az 55. percben azonban Leon—Cruzado—Sotil összjáték után ez utóbbi a román csapat kapuja elé ivelte a labdát és Cubillas megszerezte az egyenlitő gólt. Cesar Oros perui játékvezető sipjelére az alábbi csapatok léptek pályára:

Peru: Sartor, Campos, Gonzales, Chumpitaz, Salinas, Castaneda (Sotil), Cruzado, Baylon (Zegarra), Leon, Cubillas, Gallardo.

Románia: Răducanu, Sătmăreanu (Lupescu), Hălmăgeanu, Dinu, Mocanu, Dumitru, Nunweiller, Neagu, Dobrin, Dumitrache, Lucescu (Domide).

A román csapat Braziliába utazott. Labdarugóink február 14-i kezdettel Rio de Janeiroban nemzetközi tornán vesznek részt a Flamengo, a Vasco da Gama és a Buenos Aires-i Independiente együttesével.

Egy tragédia háttere

NAPI KOMMENTÁR

A biafrai, vagy miért ne mondanánk, a nigériai tragédia befejeződött. A 31 hónapos háboruban több mint kétmillió ember — de vajon ki tudhatja pontosan a számukat — fizetett életével egy olyan eszméért, amely — mindegy, hogy téves volt-e vagy sem — a szenvedések egész sorát zuditotta a népre, 12 millió embert tett hontalanná és több mint 75 000 négyzetkilométer virágzó területet változtatott pusztasággá. És mennyi szellemi és anyagi érték ment tönkre ebben a pusztitó háboruban, amelynek hatását még hosszu időn át érezni fogja a volt biafrai tartomány. Elegendő csak a felnövekvő generáció jövőjére gondolnunk, annak a nemzedéknek a jövőjére, amelynek sorsát élete végéig, sőt utódai révén azon is tul, megbélyegezte a hosszas éhezés.

Ha csak igy mérjük is fel ezt a sulyos helyzetet, felvetődik a kérdés: mi követelhetett ennyi áldozatot, hogy vált lehetségessé egy ilyen testvérháboru, egy egész kontinens becsületébe vágó háboru? Mert Milton Obote ugandai elnök szerint is a háboru egész Afrika szégyene.

Ez a kérdés, bármennyire is paradoxális, választ csak más kérdésekben talál. Hogyan lehetett, hogy az Afrikai Egységszervezet nem tudott egész tekintélyével hatékonyan közbelépni a megfelelő pillanatban? Miért bizonyult hatástalannak annyi afrikai államfő és közéleti személyiség közbenjárása a nigériai—biafrai tárgyalások megkezdéséért? Hogyan történhetett, hogy a két fél kitartott merev álláspontja mellett, még akkor is, amikor a háboru már a végsőkig fajult és egyre nagyobb véradót követelt?

Hogy ezekre a kérdésekre válaszolhassunk, ujból az afrikai államok vagy legalábbis nagyon sok afrikai állam politikai realitásait kell szemügyre vennünk. Hiszen Nigéria, mint a legnagyobb és leggazdagabb afrikai ország ezeket a realitásokat mind-mind magában hordja s ez robantotta ki a háborut is.

A mult átkozott öröksége hogy a volt afrikai gyarmatok határait az anyaország érdekei vagy az erőviszonyok szabták meg elszakitva egymástól hagyományos gazdasági és politikai beállitásokat, egy nyelvet beszélő, egyazon szokások szerint élő népeket. A müvi határok közé szoritott uj államok többségének fő gondja lett omogén nemzetet, életképes politikai strukturát teremteni. Ez a folyamat azonban nem volt, nem lehetett sima, hibamentes. A hibákért óriási árat kell fizetni. Vagy ahogy a Jeune Afrique egyik számában irja: Szudánt, Kamerunt, Kenyát, Kongót vajon nem ugyanazok a kérdések marcangolják-e? Az afrikai államok éppen azért nem léphettek közbe hatékonyan és megfelelő megoldásokkal, mert maguknak is a nigériaihoz hasonló problémákkal kell szembenézniük.

Több afrikai állam vezetőinek elképzelése szerint a nigériai helyzet megoldásának magával kellene hoznia az ibok biztonságát, anélkül azonban, hogy ez táptalajt adna a kontinensen más szakadár törekvéseknek. Tagadhatatlan, hogy ez a helyzet bénitotta meg az Afrikai Egységszervezetet és osztotta meg tagjait egy olyan kérdésben, amelynek megoldása éppen erre a szervezetre tartozott volna.

Egyébként éppen a multnak ez az öröksége szolgáltatta a kedvező alkalmat az érdekszférákért marakodó hatalmaknak, hogy manőverezenek, fegyverszállitással állitsák a maguk oldalára az egyik vagy a másik felet; ez a jelenség viszont lényeges veszélyt jelentett más afrikai államokra, amelyeknek hasonló belső bajokkal kell megküzdeniük. Nem véletlen, hogy ahányszor a hadviselő felek valamelyest is józanságra látszottak hajlani, annyiszor csökkent a fegyverszállitmányok mennyisége, és forditva, ahányszor „ujabb erőre kapott" a viaskodás, annyiszor akadt uj szállitó. A konfliktus tétjét növelte a biafrai kőolaj.

Ilyen összefüggésben már világosabb, hogy Biafra kapitulációja több, mint egy szakadár tartomány „megtérése" az országhoz, több, mint egy nagy országot szinte elvéreztető polgárháboru vége. A konfliktus megoldása az egész kontinensnek megkönnyebbülést hozott. Olyan precedens létrejöttét hiusitotta meg, amely talán az egész fekete földrész határait megváltoztatta volna és külföldi hatalmak intervenciója előtt nyitott volna utat. Ebből a szemszögből tekintve, a nigériai polgárháboru megszünésével közvetve jobb körülmények jöttek létre az összes afrikai államok fejlődéséhez, konszolidálódásához. A tragikus nigériai példa egységre, épitő erőfeszitésekre és arra int, hogy felül kell kerekedni a multon, nem szabad utat nyitni külső intervenciónak.

ADRIAN IONESCU

A megyei Zöldség- és Gyümölcs értékesítő Vállalat
Cloşca utca 2 szám
azonnal alkalmaz
üzletfelelősöket Arad municipium területén lévő elárusító egységekbe.
Felvilágositásokat a vállalat terv- és munkaszervezési osztályán nyujtanak.
(51)

A Szerszámgépgyár
Artileriei utca 1 szám
alkalmaz:
gépgyártó technikusokat
Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt
(50)

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A. 40 168